

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת שופטים

ז' אלול תשע"ב

גליון תק"פ

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	
בני ברק	7:51	6:52	8:26
ירושלים	7:49	6:37	8:29
בארא פארק	8:38	7:22	8:50

לאנדאן 7:49 8:56 9:14

דברי תורה

ממורינו הגה"צ אב"ד
דקוהלינו שליט"א

ראש חודש אלול – תשע"ב

*

תוכן דיבורים שנאמרו במעמד סעודת סיום שיתא סדרי משנה – מחזור ג' – הנלמדת במלל משניות שנתייחד לשמו ולזכרו הטהור של כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל זיע"א

===

מסכת עוקצין (פ"ג מ"ב) אמר ר' יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות שנאמר (משלי ה) להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, אמר רבי שמעון בן חלפתא לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר (תהלים כ"ט) ד' עוז לעמו יתן ד' יברך את עמו בשלום. ופ"י הרע"ב שלש מאות ועשר, כלומר שההנאה וקורת רוח שיש לכל צדיק וצדיק בעוה"ב הוא שלש מאות ועשר פעמים כנגד כל העוה"ז, ע"כ.

ולכאורה צ"ב שהמשיל הרע"ב את העולמות בעוה"ב וקורת רוח שבהם שהם כולו רוחניים בלתי מושגיים לחיי העוה"ז הגשמי והחומרי המושגי, האיך הנמשל דומה למשל,

ואולי י"ל שבדווקא המשיל את הענין במשל כזו, כיון שבמשל הזה רצה להביא ולהמחיש לאדם דוגמא של דבר שאין בכוח אנוש להשיגו ולהתפיסו לשכלו, ומ"ש כנגד כל העוה"ז אין הכוונה להתנאה שיש לו לאדם יחידי בעוה"ז, אלא הכוונה שהנאה של כל העולם כולו מיום שנברא ועד סופו, וכל ההנאות של כל האנשים שהיו מיום שנברא העולם, וכל היצורים עלי אדמות מאז שנברא והנאתם וקורת רוחם, כל זה נכפל בשלוש מאות ועשר, כך שדבר כזה אין ביכולת ברנש להשיג את עוצמת וגודל ההנאה וקורת רוח, כך גם הענין של קורת רוח וההנאה בעולמות של העוה"ב אינו בר תפיסה בשכל גשמי המשך בעמ' ב'

תיבות אשר ה"א נותן לך, משום שאילו כן אז לא היה יכול לסמוך לתיבת שעריך את תיבות אשר ה' אלוהיך נותן לך כי תיבת לשבטיך היתה מפסקת ביניהם ואז היה מפסיד המכוון שהשי"ת הוא הנותן לך את שעריך, ולכן דווקא

הפסיק ביניהם שאז סמוך אצל שעריך תיבות אשר ה"א נותן לך ורק אח"כ כותב לשבטיך ואז קאי ומובן שאת שעריך, משא"כ אילו היה סומך בכל שעריך לשבטיך ואחר"ז היה כותב אשר ה' אלוהיך נותן לך הרי אז היה סמוך לשבטיך עם אשר ה' אלוהיך נותן לך וזה אינו הפירוש כאן כי את השבטים כבר נתן להם השי"ת לפני זה במצרים ואילו כאן קאי על ירושת ונתינת אר"י לכן הפסיק ביניהם שאז הפירוש שעריך שאותם נותן לך עכשיו ה' אלוהיך, ואח"כ שב ופירש שיהיה לשבטיך, ולכן גם כתוב נותן לך לשון הווה ולא יתן לך לשון עתיד ולא נתן לך לשון עבר ויחד עם זה גם כתוב לך לשון יחיד כי בא לרמז שע"י שיהיו באהבה ואחוה ושלוש ורעות באחדות כראוי שזהו בחינת לשון יחיד וכמו שמצינו לפני מתן תורה שכתוב ויחן שם ישראל כנגד ההר ודרז"ל שכתוב ויחן לשון יחיד להורות שהיו כל ישראל שם באחדות שלימה עד שהיו כאיש אחד ובלב אחד, וכמו"כ כאן רוצה להשמיע ולעורר את ישראל שע"י שיהיו הם באחדות כראוי, אז עיד"ז יהיה השי"ת נותן לך בלשון הווה תמיד נתינה כסדר שתמיד יתן לך את א"י ותמיד תשבו עליה ולא יהיה ח"ו שנאת חנם שעבורה חרב בית שני וגלו ישראל מארצם ר"ל אלא תהיו תמיד באחדות ועיד"ז יהיה קיום לנתינת הארץ לכם מהשי"ת ובנין ביהמ"ק ולא ייחרב ח"ו ולא יגלו מארה"ק ח"ו. ולכן נמי כתיב נותן לשון הווה ולא יתן לשון עתיד הגם שהם עדיין במדבר, עכ"ז בא השי"ת לעוררם ע"י משה רבינו ע"ה שהדרך לזכות לירושת א"י הוא ע"י תוקף אמונה בהשי"ת והבטחותיו להם ולהאבות הק' שיתן להם את א"י וכמש"כ לזרעך נתתי אמירתו של הקב"ה כאילו היא עשויה ויהיה בעיניהם כאילו רואים עכשיו איך שהשי"ת כבר עכשיו נותן להם את הארץ ע"י זה יזכו לרשת את הארץ הק' כמש"כ "שכן ארץ ורעה אמונה", ולא יהיו ח"ו כמרגלים שהגם שאין לנו השגה בדורות הקדמונים ולא בהם ובדקות חטאיהם עכ"ז כיון שבתוה"ק כתוב שחטאו

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

מוצ"ש"ק פרשת שופטים תש"ע
בארא פארק - ארה"ב

שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך אשר ה' אלהיך נותן לך לשבטיך ושפט את העם משפט צדק (טז, יח) הנה יש לדקדק בזה כמה דקדוקים, תחילה אומר השי"ת בפסוק בכל שעריך ואח"כ הוסיף לשבטיך, ובפשוטות בא לומר שיש ליתן שופטים גם לפי מנין

השערים וגם לפי מנין השבטים, שכן בפשוטות שעריך הם עיירות וערים שלך ולכן אם יש כמה שבטים בעיר אחת אז זולת מה שצריך שופט אחד ניצב שזה עיר אחת עוד צריך עוד שופטים כמנין השבטים שבה שופט לכל שבט, וכן איפכא אם שבט אחד מחולק לגור בכמה עיירות א"כ זולת שצריכים שופט אחד לשבט האחד גם צריכים עוד שופטים שיהיה גם שופט בכל עיר עיר של זה השבט, ולכן כתיב גם בכל שעריך וגם לשבטיך, אלא שעדיין צ"ב א"כ למה אמר בכל שעריך אשר ה' אלוהיך נותן לך לשבטיך באופן שתיבות אשר ה' אלוהיך נותן לך מפסיקים בין בכל שעריך ובין לשבטיך ולמה לא צירפם יחד דהיינו בכל שעריך לשבטיך ואח"כ אשר ה"א נותן לך, והרי שעריך ושבטיך ענין אחד הוא שצריך ליתן שופטים לפי ערך שתיהם גם יחד כנ"ל, וא"כ למה הפסיק ביניהם ולא כתבם יחד, ועוד צ"ב לשם מה נכתב בכל אשר ה' אלוהיך נותן לך והרי זה ודאי שמדבר על עריך שיהיו לך בא"י שהרי כשהיו במדבר לא היו להם שם ערים אלא מחנה ישראל על פני המדבר וגם לא שייך שם שעריך כי לא היו שם דלתות כלל אלא היו מכוסים בענני כבוד מכל צד, וגם שם לא שייך שופטים ושופטים תתן לך, כי תיכף ביציאת מצרים היה להם משה רבינו ע"ה לרב ומורה וכש"כ אחר מתן תורה בסיני שהיה מלמדם תורה וכן אח"כ מינה להם שרי עשרות שרי מאות ושרי אלפים ותלמידיו ותלמידי תלמידיו היו מלמדים אותם שם תוה"ק במדבר, א"כ על זה אין צ"ל שופטים ושופטים תתן לך, דשם לא שייך בכל שעריך ולא לשבטיך וא"כ מוכח ממילא שאינו מדבר אלא על ארץ ישראל שנכנסים תיכף אליה א"כ מה צריך ה' לומר כאן אשר ה"א נותן לך והרי יודעים הם כולם כבר שהשי"ת הוא הנותן להם את הארץ, עוד צ"ב למה נכתב כאן הכל בלשון יחיד תתן לך' בכל 'שעריך' וגו' נותן לך', ולא בלשון רבים תתנו לכם' בכל 'שעריכם' וכו', גם צ"ב שהרי בכל שעריך הוא בכל עיר ועיר, א"כ למה כתוב שעריך ולא כתוב בכל עריך, והרי בתוה"ק הכל מכוון ומדוקדק ואתא לדרשה.

לכן י"ל שאכן בתוה"ק יש פשטים עא"ס ולכן לא כתוב כפי ששאלנו תתן לך בכל שעריך לשבטיך אלא מפסיק ביניהם עם

כי תצא למלחמה על אויבך וראית סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם כי ה' אלהיך עמך המעלך מארץ מצרים (כ, טו)

עם רב ממך פירש"י בעיניך הוא רב בעיני אינו רב, ע"כ. יל"ד מזה היא הנתנית טעם כי ה"א עמך המעלך מארץ מצרים. ויש לפרש כי **תצא למלחמה על אויבך וראית סוס ורכב עם רב** – והוא מופחד שלא יפגע במלחמה, ולכן הושב ומרהרר בלבו שזה נגרם לו מעוונותיו ומזמזשו הרעים, וכמאזה"כ (ישעיהו לג, יד) פחדו בציון חסאים, שכל מי שיש בידו עבירות לבו ירא וחרד מעצמו, וחוזר בתשובה שלימה, ואז מיד אומר לו הקב"ה **לא תירא מהם** והוא יציל אותך **מהם כי ה"א עמך המעלך מארץ מצרים** – כמו שהציל אותך מפרעה במצרים אף שלא היו עדיין

ויצוץ אש
דא"ח מפ"ק הרה"ק
מזן אדמו"ר רבינו הקוה"ט
זיע"א

ראויים, רק על שם העתיד שיקבלו התורה בסיני.

יראת שמים ועבודת השי"ת, אז יהי בבחי' עץ שתול על פלגי מים אשר פריזו יתן בעיתו ועלהו לא יבול (תהלים א, ג), ועל עץ כזה אמרה תורה כי **ממנו תאכל ואותו לא תכרות וכדאי' (עי' תענית ה:)** אילן אילן במה אברכך וכו' פירותיך מתוקים וצלך נאה וכו' יה"ר שכל נטיעות שנוטעין ממך יהיו כמוותך, ולכן **ואותו לא תכרות**, ואז כי האדם הוא בלשון **אלא** וכפי' הרשב"ם הנ"ל.

ואם האדם לא ישים עמלו בתורה ולא יטעום מפירות האילן המתוקים, ע"ז אמרה תורה **רק עץ** אשר תדע כי לא מאכל הוא אותו תשחית וכרת, ואז כי האדם בלשון דלמא, שאינו דומה לעץ השדה העושה פרי וכפירש"י הנ"ל. והתוה"ק נותנת חיים לעושיה בעוה"ז ובעוה"ב (אבות ה, ז) וכמו"ש (משלי ג, יח) עץ חיים היא למחזיקים בה, והבן.

שיחת קודש
המשך מעמ' א'

ההיפך שהשני מרוצה להם ולא הראשון, כי אז לא ינהיגם שום מנהיג כראוי. וכאלהו הנביא ע"ה שקילל עיר א' שהיו כולם ראשים ח"ו, אלא מלמד שגם אז יהיו כולם באחדות כאיש אחד ולב אחד ובדעת אחד ויקבלו כולם הרב והשופט בהכנעה ויאמינו שאפילו ריש גרותא משמיא קממו ליה' (ברכות נח). ואז יעלו ויצליחו ותכון מלכותו ורבנותו וידריכם כראוי במסילה העולה בית א-ל בדרכי השי"ת ותורתו הק' על מי מנוחות באין פרץ וצווחה ולא יקלקלו זה ע"י חילוקי דעות ומחלוקות על מינוי אלו השופטים.

ולכן כתיב גם על זה לשון יחיד ואחדות להזהירם מההיפך כי דבר זה תנאי הכרחי שיצליחו הם

ושופטיהם כרצונו ית"ש, ולכן ג"כ כתיב 'בכל שעריך' ולא בכל עריך שכבר כתב הש"ח הענין שהיו מושיבים את הבי"ד בפתח שער העיר ושם היה מקום מושב הבי"ד ושם ביתם וחדרם ושטיביל שלהם,

ולהנ"ל הענין שאחר שקיבלו בני העיר את השופט עליהם בהכנעה שלימה וקיבלו עליהם מרותו בשלימות שאז תכון מלכותו וינהיגם בדרך ה' ברמה, אז ממילא ישיבתו והבי"ד שלו בפתח העיר מורה שזו העיר מתנהגת ע"פ תוה"ק ודרך ה' ולכן הוא יושב בשער העיר לרמז שכל הנכנס בשעריה תיכף מכיר שהוא מתנהג ע"י זה השופט בדרך ה' ועל מנת כן הוא נכנס אליה וגם הוא יכפוף א"ע ככל יתר תושביה לפני הרב והשופט ויתנהג גם הוא על פיו בדרך ה' בדרך התורה והמסורה, ולכן ציווה כאן השי"ת שיהיה מושב השופטים בשערי כל עיר ועיר שבוה יראו וישמעו שכולה כפופה לדעת תורה ע"י שופטיה וראשיה וזוה יעלו ויצליחו כולם בדרכי השי"ת ותורתו הק' כראוי וכנכון.

ולא האמינו שהשי"ת יכול ורוצה להכניסם לא"י לכן נגזר עליהם שישארו במדבר ולא יכנסו לארץ הק' ר"ל אלא לע"ל, לכן בא משה רבינו ע"ה לעוררם מפי השי"ת שיתחזקו באמונה ויהיו בטוחים בזה ויהיה בעיניהם כאילו השי"ת כבר עכשיו נותן להם את הארץ הק' ומוחה את עמלק וז' עממין מפניהם, ואז עיד"ז יזכו שכך יהיה בפועל ולמעשה, ויזכו לירושת הארץ ומחית עמלק ובנין ביהמ"ק אויף אייביג, שהכל תלוי באמונה בחי' בא חבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה, ויצליח ויזכו תמיד לכל הישועות ולאמונה גם בצדיקים ויאמינו בה' ובמשה עבדו',

לכן סמיוך ליה **שופטים-זשוטרים תתן לך בכל שעריך** וכתובים בלשון יחיד כדי להורות שבעת שבאים להכתיר אלוף לראשם לא יעשו מחלוקות ח"ו שקצתם יאמרו שחפצים באדם זה לראש והשני לא נראה להם ומקצתם יאמרו

דברי תורה
לרגל סיום שיטת סדרי משנה
המשך מעמ' א'

העסק בתורה. וי"ל עוד דאוצר היא מקום שמכניסין בו דברי מאכל ויין וכדו' לקיום לזמן רב, כמו כן יר"ש היא המקיימת את התורה שלומד האדם כדאיאתא (שבת לא) אמר רבא בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו נשאת ונתת באמונה, קבעת עתים לתורה וכו' ואפ"ה אי יראת ד' היא אוצרו אין אי לא לא, משל לאדם שאמר לשלוחו העלה לי כור חטים לעלייה הלך והעלה לו א"ל עירבת לי בהן קב חומטין א"ל לאו, א"ל מוטב אם לא העלית, מבואר שהיר"ש היא המשמרת ומקיימת את התורה ומעש"ט של האדם.

וכ"א (אבות פ"ג) רחב"ד אומר כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת, וי"ל גם רמז בפסוק (תהלים עו) יובילו שי למורא, שכדי לזכות לשי"ת העולמות היא ע"י המורא כפי האיצטלא של יר"ש שמתעטף בה העוסק בתורה כן משפיע בהעולמות שמקבל על עסק התורה. ואמרו חז"ל (שבת לא) אמר רבה בר רב הונא כל אדם שיש בו תורה ואין בו יראת שמים דומה לגזבר שמסרו לו מפתחות הפנימיות ומפתחות החיצוניות לא מסרו לו בהי עייל, מכריו רבי ינאי חבל על דלית ליה דרתא [חצר] ותרעא [שער] לדרתא עביד, עוד אמרו חז"ל (שם) אמר ר"ל מאי דכתיב (ישעיהו לג) והיה אמונת עתיך חסן ישועות חכמת ודעת וגו' - אמונת זה סדר זרעים, עתיך זה

סדר מועד וכו' ואפ"ה (שם) יראת ה' היא אוצרו. ויש לקשר שתי המימרות האלו של חז"ל, דהנה בספ"ה ק בני ישכר (מאמרי חודש תמוז אב מאמר ב' בין המצרים) כתב שיש במשניות תקכ"ח פרקים מניין מפת"ה,

ועפ"ז י"ל הרמז בשתי המימרות הנ"ל שעל הלומד סדר המשניות אמונת עתיך וגו' זרעים מועד וכו' צריך שיהא לפניו הסימן של מפת"ה שיוכור כי העיקר היא המפתחות החיצוניות שהיא היר"ש.

ונעתיק מילין קדישין עילאין דברי החת"ס עה"ת (פ שופטים עה"פ והאיש אשר יעשה) בטעם עונש של זקן ממורה, וז"ל, באיזה טענה ימרה הזקן הזה, אי לא שיאמר אני בעל מלאכה אחת עוסק בתורה ומעיין בה יומם ולילה, והבן הזה וחבריו מצאתים חסידים ואנשי מעשה, שוהין שעה אחת ומתפללין, ומקריבים קרבנות כל היום וכל הלילה לא יחשו ותורתם מתי משתמרת שיבואו ויכריעו עלי, ולא יאמין כיון שחסידים הם רוח ד' בקרבם ותורתם משתמרת ומכוונים ההלכה אל האמת, והיינו דקאמר "אשר יעשה בזדון לבלתי שמוע אל הכהן העומד לשרת שם את ד' אלקיך", הואיל ועומד לשרת וטרוד בשרותו, משו"ה יהיה לו טענה לזוד בזדון שלא לשמוע,

והנה זה מקיל עבודת ד' בעיני ישראל שארית העם שיאמרו קדושי עליון אינם בני תורה, על כן במיתתו של זה הזקן נאמר וכל העם ישמעו שזה **המשך בעמ' ג'**

ואנושי, והמשיל ענין של הנאות גשמית שא"א להשיג בשכל ומזה יבא ללמד על ענין הנאה וקורת רוח רוחני בק"ו שא"א להשיגו ולהבינו.

בספר תורת חיים ביאר (סנהדרין ק). עתיד הקב"ה ליתן לכל צדיק ש"י עולמות, טעם מספר ש"י עולמות נראה לפי שעשרת הדברות יש בהן תר"ך אותיות נגד תרי"ג מצות ושבע מצות בני נח במספר כת"ר עליון, ונראה שכנגדן יש לו לאדם תר"ך עולמות, אלא לפי שהאדם נברא דו פרצופין זכר ונקבה ויקרא את שמו אדם, וכן כל הנשמות זכר ונקבה נבראו ובין שניהם נשלם ונעשה האדם במלואו וטובו לשמור ולעשות את כל מצות ד', לכך גם אותן תר"ך עולמות יחדיו יחלוקו מחציתן לזכר ומחציתן לנקבה והיינו ש"י עולמות לכל צדיק וצדיק, עכ"ל.

וכרעיון הזה מובא מהגה"ק החת"ס ז"ע על ישכר וזבולון שתרי"ך העולמות [שתרי"ג מצוות נצטוונו בתורתנו הק', ומוסף עליהם שבעה מצוות דרבנן שמקיים ס"ה תר"כ] נחלקים לישכר וזבולון לכל אחד ש"י, ולכל צדיק וצדיק הכוונה לישכר וזבולון, ע"כ.

שנאמר להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא.

י"ל דבא לרמז על הא דאיאתא (ברכות לג) רבי חנינא משום רשב"י אין לו להקב"ה בבית גזיו אלא אוצר של יראת שמים, שנאמר (ישעיהו לג) יראת ד' היא אוצרו, וזוהי כוננת המאמר שהקב"ה מנחיל לכל צדיק ש"י עולמות, שנאמר להנחיל אוהבי יש, אך "ואוצרותיהם אמלא" אוצר הכוונה ליר"ש שהיא אוצרו של הקב"ה, היינו שהעיקר שיהיה לו להצדיק העוסק בתורה, מהאוצר של הקב"ה שהיא יר"ש, וזוהי ממלא את כל העולמות שמנחיל, כי זהו עיקר ויסוד

